

URZĄD MIEJSKI W ŚWIDNICY
Wydział Dróg
i Infrastruktury Miejskiej

**Realizacja zadań związanych z ograniczeniem niskiej
emisji na terenie miasta Świdnica w roku 2020**

Świdnica, wrzesień 2021

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Omówienie zadań związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie miasta Świdnica.	5
	1. Dotacje celowe na zmianę systemu ogrzewania udzielane z budżetu miasta.	5
	2. „Ograniczenie niskiej emisji powierzchniowej na terenie Świdnicy poprzez likwidację węglowych, lokalnych źródeł ciepła i podłączenie obiektów do rozbudowanej sieci ciepłowniczej” – Program KAWKA II.....	6
	3. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”	10
	4. „Zmiana sposobu ogrzewania w budynkach komunalnych w Świdnicy”	14
	5. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych i pomieszczeniach użytkowych oraz części wspólnych w budynkach wielorodzinnych przy ulicach: Jodłowa 3, Wodna 32, Wodna 34, Wodna 36 w Świdnicy”	17
	6. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych budynków wielorodzinnych przy ul. Teatralnej 38, ul. Waleriana Łukasińskiego 5-5A oraz placu Świętej Małgorzaty 8 w Świdnicy”	17
	7. Program „Czyste Powietrze”	17
III.	Zakończenie	20

I. Wstęp

Niska emisja to zjawisko, które polega na wprowadzaniu do atmosfery szkodliwych produktów spalania paliw stałych, gazowych i ciekłych. Źródło emisji zanieczyszczeń znajduje się na wysokości nie większej niż 40 m. Niska emisja obejmuje:

- emisję komunikacyjną,
- emisję pochodzącą z produkcji ciepła (związaną z ogrzewaniem i produkcją ciepłej wody użytkowej),
- emisję przemysłową.

W wyniku niskiej emisji do atmosfery przedostają się szkodliwe dla zdrowia człowieka substancje, takie jak:

- pyły zawieszone PM 10, PM 2,5 (pyły o średnicy cząsteczek poniżej 10 i 2,5 mikrometrów),
- dwutlenek węgla - CO₂
- tlenek węgla CO,
- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_X,
- wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, np. benzo(a)piren B(a)P oraz dioksyny,
- metale ciężkie: ołów, arsen, nikiel, kadm.

Substancje te znajdują się w pyłach, spalinach i dymie wdychanym wraz z powietrzem, a ich mieszanina, przy braku wiatru i dużej wilgotności powietrza, prowadzi do powstawania tzw. smogu. Należy podkreślić, że większość zanieczyszczeń, które są przyczyną tego zjawiska w polskich miastach, pochodzi z ogrzewania domów za pomocą pieców i starych kotłów na paliwa stałe, w których do spalania używa się nie tylko niskoopłacalnego energetycznie węgla czy drewna, ale także odpadów i surowców wtórnych. Stąd, w trosce o zdrowie człowieka, tak ważna jest likwidacja ww. źródeł niskiej emisji. Jest to także wymóg przepisów prawa, w tym zapisy uchwały antysmogowej dla Dolnego Śląska, która mówi, że od 1 lipca 2024 r. obowiązuje zakaz użytkowania instalacji pozaklasowych, nie spełniających wymagań w zakresie minimalnych standardów emisyjnych pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012 – czyli tzw. „kopciuchów”, a od 1 lipca 2028 r. – zakaz użytkowania instalacji nie spełniających wymagań emisyjności pyłu minimum dla klasy 5 – oznacza to koniec możliwości użytkowania klasy 3 i 4. Dodatkowo Polska, jako kraj członkowski Unii Europejskiej, zobowiązana jest do zapewnienia określonego stanu jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. Jednocześnie w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej znaczna część środków zostanie skierowana na działania w powyższym zakresie. W ramach przyjętych w Polsce programów operacyjnych, środki z perspektywy finansowej 2021-2027 przeznaczone na ten cel, dostępne będą z następujących źródeł:

- Funduszu Spójności (FS), którego celem jest zredukowanie obecnych dysproporcji gospodarczych i społecznych, a również promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez

realizację strategicznych projektów w obszarach związanych z ochroną środowiska i transportem,

- Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i gospodarczych związanych z transformacją energetyczną.

Niniejsze opracowanie przedstawia realizację zadań związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie miasta Świdnica nie tylko w roku 2020. To również te zadania, które rozpoczęły się w latach ubiegłych i były kontynuowane w roku 2020. To także zadania z lat poprzednich i warto podkreślić ich rolę w walce z niską emisją kominową na terenie miasta. Omówione zostaną zadania związane z likwidacją wysokoemisyjnych źródeł ciepła i podniesieniem efektywności energetycznej budynków. Nie będą przedstawiane zaś inwestycje, których realizacja także przyczynia się do ograniczenia niskiej emisji, takie jak budowa ścieżek rowerowych.

Wśród omawianych zadań będą:

1. Dotacje celowe na zmianę systemu ogrzewania udzielane z budżetu miasta.
2. „Ograniczenie niskiej emisji powierzchniowej na terenie Świdnicy poprzez likwidację węglowych, lokalnych źródeł ciepła i podłączenie obiektów do rozbudowanej sieci ciepłowniczej” – Program KAWKA II.
3. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”.
4. „Zmiana sposobu ogrzewania w budynkach komunalnych w Świdnicy”.
5. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych i pomieszczeniach użytkowych oraz części wspólnych w budynkach wielorodzinnych przy ulicach: Jodłowa 3, Wodna 32, Wodna 34, Wodna 36 w Świdnicy”.
6. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych budynków wielorodzinnych przy ul. Teatralnej 38, ul. Waleriana Łukasińskiego 5-5A oraz placu Świętej Małgorzaty 8 w Świdnicy”.
7. Program „Czyste Powietrze”.

II. Omówienie zadań związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie miasta Świdnica.

1. Dotacje celowe na zmianę systemu ogrzewania udzielane z budżetu miasta.

12.04.2012 Rada Miejska w Świdnicy podjęła Uchwałę nr XV/198/12 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowywanie zadań inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną ze środków budżetu Miasta, pozyskanych z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. Uchwała umożliwiła udzielanie dotacji osobom fizycznym, osobom prawnym oraz podmiotom gospodarczym zmieniającym sposób ogrzewania. Dotacje udzielane są zatem właścicielom i najemcom mieszkań, które są osobami fizycznymi, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym oraz przedsiębiorcom.

Wraz z podjętą Uchwałą nr XV/198/12 został przyjęty Regulamin, zgodnie z którym wysokość dotacji wynosi:

- 2 500 zł dla kosztów wynoszących 8 333 zł i powyżej,
- 30 % dla kosztów zadania wynoszących poniżej 8 333 zł,
- do 20% dla kosztów zadania obejmującego cały budynek wielomieszkaniowy.

Dotacje można przeznaczyć na wymianę kopciucha na ogrzewanie gazowe lub ogrzewanie elektryczne.

Wnioski składane w trakcie roku budżetowego są rozpatrywane w zależności od ilości posiadanych środków finansowych, przeznaczonych na wypłatę dotacji.

Ilość udzielonych dotacji od roku 2013 przedstawia się następująco:

- rok 2013 – udzielono 7 dotacji na kwotę 20 150 zł, likwidacji uległo 11 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2014 - udzielono 27 dotacji na kwotę 61 600,00 zł, likwidacji uległo 44 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2015 - udzielono 79 dotacji na kwotę 156 330,00 zł, likwidacji uległo 123 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2016 - udzielono 72 dotacje na kwotę 161 600,00 zł, likwidacji uległo 123 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2017 - udzielono 73 dotacje na kwotę 165 600,00 zł, likwidacji uległo 143 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2018 - udzielono 163 dotacje na kwotę 386 900,00 zł, likwidacji uległo 265 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- rok 2019 - udzielono 129 dotacji na kwotę 331 450,00 zł, likwidacji uległo 232 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,

- rok 2020 - udzielono 69 dotacji na kwotę 161 850,00 zł, likwidacji uległo 97 wysokoemisyjnych źródeł ciepła.

Zatem od roku 2013 do końca 2020 roku udzielono łącznie 619 dotacji na kwotę 1 445 480,00 zł. Dzięki temu likwidacji uległo 1038 pieców kaflowych i kotłów c.o. węglowo-koksowych.

Zadanie to będzie realizowane w przyszłych latach. Liczba osób chętnych do otrzymania dofinansowania jest corocznie większa niż kwota środków przeznaczona na realizację zadania.

2. „Ograniczenie niskiej emisji powierzchniowej na terenie Świdnicy poprzez likwidację węglowych, lokalnych źródeł ciepła i podłączenie obiektów do rozbudowanej sieci ciepłowniczej” – Program KAWKA II.

W 2015 roku Gmina Miasto Świdnica podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w sprawie realizacji programu „Ograniczenie niskiej emisji powierzchniowej na terenie Świdnicy poprzez likwidację węglowych, lokalnych źródeł ciepła i podłączenie obiektów do rozbudowanej sieci ciepłowniczej” – Program KAWKA II. Zadanie realizowano w latach 2015-2018. Było realizowane przy aktywnym udziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Program polegał na podłączeniu mieszkań do miejskiej sieci ciepłowniczej. Zadanie realizowane było wspólnie z Wydziałem Inwestycji Miejskich. Wkład własny beneficjenta Programu wynosił zaledwie 100 zł przy wartości inwestycji wynoszącej około 15-20 tyś. zł. Program poprzedzony był szeroko zakrojoną akcją informacyjną. Odbyło się wiele spotkań z mieszkańcami Świdnicy w celu zainteresowania możliwością podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej. Dodatkowo w lokalnych mediach oraz w szkołach przeprowadzono kampanię edukacyjną „Mądrze Ogrzewamy w Świdnicy”, która pokazała, jak szkodliwe jest palenie w piecach słabej jakości paliwem lub odpadami. Działania te przyniosły liczną rzeszę osób zainteresowanych udziałem w Programie KAWKA II. Złożono łącznie ponad 1300 wniosków o udzielenie dotacji w ramach tego programu. Wnioski zostały złożone przez właścicieli i najemców lokali mieszkalnych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Tymczasem umowa zawarta pomiędzy Gminą Miasto Świdnica, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu zakładała, że Miasto Świdnica podłączy do miejskiej sieci ciepłowniczej 86 budynków i zlikwiduje 497 palenisk węglowych oraz ograniczy emisję pyłów zawieszonych PM10 oraz PM 2,5 i CO2 do atmosfery w wysokości:

- PM 10 – 8,48 Mg/rok,

- PM 2,5 – 8,04 Mg/rok,

- CO2 – 16,52 Mg/rok.

Wg umowy wartość zadania opiewała na kwotę 13 292 248,79 zł, przy dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 10 683 000,00

zł (to 90 % wartości zadania netto). Jednak trzyletni czas realizacji KAWKI II pokazał, że znacznie wzrosły koszty materiałów i brakowało firm, które mogły na zlecenie Miasta Świdnica zrealizować inwestycje. Efektem tych trudności był wzrost kosztów realizacji Programu KAWKA II do kwoty 18 185 717,09 zł. Z pewnością należy podkreślić fakt, że w ramach Programu KAWKA II osiągnięto wyższy niż zakładano w umowie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu efekt rzeczowy i ekologiczny. Podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej 554 lokale w 88 budynkach oraz zlikwidowano 762 źródła ciepła na paliwo stałe. Efekt ekologiczny to ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM10 oraz PM 2,5 i CO2 do atmosfery w wysokości:

- PM 10 – 9,23 Mg/rok,
- PM 2,5 – 8,77 Mg/rok,
- CO2 – 18,00 Mg/rok.

Program KAWKA II to także podniesienie świadomości mieszkańców naszego miasta w zakresie szkodliwości spalania odpadów i niskiej jakości paliwa w piecach i negatywnego wpływu tego spalania na zdrowie. Dodatkowo w trakcie projektu po raz pierwszy na terenie miasta została wykonana inwentaryzacja źródeł niskiej emisji w zabudowie jednorodzinnej (maj – lipiec 2016 r.), zabudowie wielorodzinnej, użyteczności publicznej, handlowo – usługowej (kwiecień – sierpień 2017 r., Centrum), zabudowie wielorodzinnej, jednorodzinnej, użyteczności publicznej, handlowo – usługowej (lipiec – wrzesień 2018 r., obrzeża miasta) i na tej podstawie stworzona została Geoprzestrzenna baza danych. Baza jest na bieżąco aktualizowana w miarę pozyskiwanych informacji.

MADRZE OGRZEWAMY
w Świdnicy

PYTAMY O OGRZEWANIE

OD 12.06.2017
DO 15.07.2017

NA TERENIE ŚWIDNICY TRWA ANKIETYZACJA

Powiedz nam, czym ogrzewasz swoje mieszkanie i dowiedz się:

- DLACZEGO NALEŻY POPRAWIĆ JAKOŚĆ POWIETRZA W ŚWIDNICY
- JAK MOŻNA TO ZROBIĆ?
- SKĄD OTRZYMAĆ PIENIĄDZE NA ZMIANĘ SYSTEMU GRZEWCZEGO?

Mądrze ogrzewaj swoje mieszkanie i popraw jakość powietrza w Świdnicy

WYPEŁNIJ ANKIETĘ SAMODZIELNIE LUB Z ANKIETEREM.
WEJŹ NA STRONĘ INTERNETOWĄ:
WWW.MADRZE.ORGZEWAMY.PL
LUB ZADZWOŃ POD NUMER: 74 856 28 89

W CELU POTWIERDZENIA TOŻSAMOŚCI ANKIETERA
MOŻNA RÓWNIEŻ DZWOŃCIĆ DO STRAŻY MIEJSKIEJ
POD NUMER 995 LUB
74 851 28 88

Organizator kampanii:
Stowarzyszenie Mieszkańców Świdnicy
ul. Armii Krajowej 49
50-028 Świdnica
ambum.swidnica.pl
www.madrze.org.pl

Patron merytoryczny:
ABRYS

Patronat medialny:
zielonakolekcja.pl
Komunalny

Kampania „Mądrze ogrzewamy w Świdnicy” została dofinansowana ze środków:
Krajowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (KFOŚGW)
Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wrocławiu

Plakat informujący o ankietyzacji, będący jednocześnie częścią kampanii „Mądrze ogrzewamy w Świdnicy”

Pytamy o ogrzewanie

By zwiększyć świadomość mieszkańców dotyczącą korzyści zdrowotnych i środowiskowych wynikających z eliminacji niskiej emisji realizujemy kampanię edukacyjną pt. „Mądrze ogrzewamy w Świdnicy”, która powiązana jest z inwentaryzacją źródeł ciepła. W związku z tym, oprócz działań edukacyjnych, już od czerwca 2017 r. wszystkie budynki wielorodzinne oraz obiekty handlowo-usługowe, zlokalizowane na terenie Świdnicy odwiedzać będą ankieterzy, którzy zapytają m.in. o sposób ogrzewania budynku, ilość spalanej paliwa oraz plany dotyczące zmian w zakresie ogrzewania. Chcemy w ten sposób oszacować wielkość zanieczyszczeń powietrza w naszym mieście, co pozwoli nam jeszcze lepiej zadbać o jego jakość. Ankieta będzie dostępna również na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Świdnicy.

Więcej informacji pod numerem tel.: 74 856 28 80

Mądrze ogrzewaj swoje mieszkanie i popraw jakość powietrza w Świdnicy!

Organizator kampanii:
Gmina Miasto Świdnica
ul. Armii Krajowej 49
58-100 Świdnica
um@um.swidnica.pl
www.um.swidnica.pl

7 sposobów na czyste powietrze w Świdnicy

1. Wymiana starego pieca na bardziej przyjazny dla środowiska (np. ogrzewanie gazowe, elektryczne itp.)
2. Stosowanie węgla wysokiej jakości (wysokokaloryczny, nisko zasiarczony)
3. Nie spalanie odpadów w domowych piecach
4. Korzystanie z odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła)
5. Regularne przeglądy instalacji grzewczych
6. Systematyczne czyszczenie przewodów kominowych
7. Przeprowadzenie termomodernizacji domu w celu ograniczenia strat ciepła

Chcemy oddychać dobrej jakości powietrzem, cieszyć się zdrowiem i czystym środowiskiem?
Zatem...
Mądrze OgrzewajMY w Świdnicy

Patron merytoryczny: **ABRYS**
Patronat medialny: **zielonalekcia.pl** **Komunalny**

Kampania „Mądrze ogrzewamy w Świdnicy” została dofinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wrocławiu.

Województwo Śląskie
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wrocławiu

MADRZE OGRZEWAMY w Świdnicy

To, w jaki sposób ogrzewamy nasze mieszkania

ma olbrzymi wpływ na jakość powietrza, którym oddychamy. Spalanie w piecu niskiej jakości węgla, ciężkiego oleju opałowego, butelek plastikowych, kartoników po mleku i sokach czy też starych gazet powoduje zjawisko, zwane niską emisją.

Niska emisja

to emisja zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza niskimi kominami (do 40 m wysokości), chociaż większość z nich pochodzi z kominów poniżej 15 m. Zanieczyszczenia nie ulegają rozproszeniu, lecz zalegają w najbliższej okolicy, szkodząc zarówno ludziom, jak i środowisku.

Niska emisja to efekt:

- spalania w piecach złej jakości paliw (niskiej jakości węgla, mokre drewno),
- spalania odpadów w piecach domowych,
- złego stanu technicznego instalacji kominowych,
- nie czyszczenia przewodów kominowych,
- nieprawidłowej eksploatacji urządzeń grzewczych i instalacji kotłowych,
- transportu drogowego.

Zanieczyszczenia wydobywające się z naszych kominów:

- tlenki azotu (NO_x)
- pyły zawieszone (PM 10 i PM 2,5)
- metale ciężkie
- tlenek węgla (CO)
- ozon (O₃)
- dwutlenek siarki (SO₂)
- dwutlenek węgla (CO₂)

Unoszące się w powietrzu substancje szkodliwe są niewidoczne, dlatego stwarzają jeszcze większe niebezpieczeństwo dla nas i dla naszego otoczenia.

Negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza na człowieka:

- alergię
- rak płuc
- astmę
- choroby układu krążenia
- wpływ na układ rozrodczy
- bezsenność
- choroby układu nerwowego
- podrażnienie oczu, nosa i gardła
- obniżona wydajność płuc
- wpływ na wątrobę, śledzionę i krew

Negatywny wpływ na środowisko i najbliższe otoczenie:

- zakwaszanie wód
- uszkodzenie roślin
- korozja przedmiotów metalowych
- niszczenie elewacji budynków

Ulotka do kampanii „Mądrze ogrzewamy w Świdnicy”

3. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”.

W dniu 14 czerwca 2019 roku Gmina Miasto Świdnica złożyła wniosek do Instytucji Pośredniczącej Aglomeracji Wałbrzyskiej o dofinansowanie projektu „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020, oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, typ projektu 3.3 e Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii. Wniosek został wybrany do dofinansowania, przy całkowitej wartości projektu 24 212 601,37 zł i rekomendowanej wartości dofinansowania w wysokości 16 840 999,95 zł. To projekt partnerski realizowany na terenie 15 gmin Dolnego Śląska: Miasta Świdnicy, Boguszowa - Gorce, Dobromierza, Głuszycy, Jaworzyny Śląskiej, Marcinowic, Mieroszowa, Nowej Rudy, Miasta Nowej Rudy, Strzegomia, Świebodzic, Świdnicy, Walimia, Miasta Wałbrzycha, Żarowa. Gmina Miasto Świdnica jest liderem projektu. Cel projektu to ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze spalania paliw stałych w indywidualnych instalacjach grzewczych. W ramach projektu Grantobiorcy (właściciele nieruchomości, wspólnoty mieszkaniowe) mogą wymienić wysokoemisyjne źródło ciepła (kotły opalane węglem, miałem, koksem, ekogroszkiem) na instalacje wykorzystujące odnawialne źródła ciepła, kotły spalające biomasę lub paliwa gazowe oraz ogrzewanie elektryczne (pod warunkiem montażu instalacji OZE) lub podłączyć się do sieci ciepłowniczej.

Wysokość dofinansowania to 70% poniesionych kosztów inwestycji, tj.

- w przypadku domów jednorodzinnych do 25 000 zł,
- w przypadku lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym do 10 000 zł.

Celem głównym projektu jest zmniejszenie emisji kominowej, rozumianej jako zmniejszenie ilości pyłów PM 2,5, PM 10 trafiających do atmosfery po spalaniu paliw stałych w budynkach mieszkalnych w niskoefektywnych instalacjach starej generacji. Ponadto zmniejszeniu ulegnie emisja CO₂, i dodatkowo nastąpi wzrost udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w wytwarzaniu energii cieplnej i elektrycznej.

W ramach projektu planowane jest:

- zlikwidowanie co najmniej 637 „kopciuchów”
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla o 2 810 ton równoważnika CO₂
- ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ o 14,34 ton
- ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM_{2,5} o 11,13 ton

Dodatkowo realizacja projektu:

- poprawi zdrowie mieszkańców,

- podniesie świadomość ekologiczną mieszkańców,
- poprawi stan środowiska naturalnego poprzez poprawę jakości powietrza,
- przyczyni się do spełnienia określonych przez UE norm w zakresie jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez redukcję emisji CO₂ i pyłów PM 10 i PM 2,5.

Po wielu przygotowaniach, w tym m.in. przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do udzielenia grantu tj. opracowaniu formularzy wniosku o udzielenie grantu i wniosku o wypłatę grantu wraz z instrukcjami oraz procedur zarządzania projektem, zapewnieniu usług doradztwa technicznego dla osób planujących wymianę wysokoemisyjnego źródła ciepła, od dnia 01.07.2020 r. do dnia 31.10.2020 trwał nabór wniosków o udzielenie grantu w każdej z gmin biorącej udział w projekcie. Łącznie, we wszystkich gminach, złożono 2516 wniosków na wnioskowaną kwotę grantu w wysokości 34 008 661,66 zł, natomiast kwota dofinansowania przeznaczona na granty wynosi 14 314 850,00 zł. Z uwagi na wysokość dostępnych środków, wsparcie otrzymają 852 wnioski. W mieście Świdnica złożono 393 wnioski na wnioskowaną kwotę grantu w wysokości 5 029 651,65 zł, natomiast kwota przeznaczona na granty w naborze (alokacja) dla Gminy Miasto Świdnica wynosi 3 068 500,00 zł.

Po zakończeniu naboru wniosków, od listopada 2020 roku do wiosny/lata 2021 roku, wnioski podlegały ocenie, po której dla każdej z gmin utworzono listy rankingowe. Kolejne etapy tego projektu, w tym m.in. podpisywanie umów z Grantobiorcami, a następnie kontrola realizacji inwestycji, przyjmowanie i weryfikacja wniosków o wypłatę grantów, wypłata grantów, odbywają się w roku 2021. Warto tutaj wspomnieć, że prowadzone są działania związane z możliwością pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację projektu. Dzięki temu wnioskodawcy, którzy nie uzyskali wsparcia, mogą je otrzymać w roku 2022/2023.

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA Dla Dolnego Śląska

Obowiązuje wszystkich mieszkańców
od 1 lipca 2018 r.

Zakaz palenia:

- węgla brunatnego oraz jego pochodnych
- mułow, katolanek i mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
- nielu węgla kamiennego o uziębieniu mniejszym niż 3 mm
- biomasy (drewno, żużliw) o wilgotności powyżej 20%

Instalacje grzewcze:

- nowo uruchamiane kotły i kamini muszą spełniać wymagania ekoprojektu
- od 1 lipca 2024 r. używanie pieców pozaklasowych (niepełniających norm 3 klasy, tzw. kaptuchów) będzie zakazane
- od 1 lipca 2028 r. węgiem i drewnem będzie można palić wyłącznie w instalacjach minimum 5 klasy

Za nieostawienie uchwały grzejnika
do 5000 zł.

Dzięki uchwałom mamy szansę
pomóc sobie z odciążeniem
systemu, niż bez niego!

SKĄD MOGĘ POZYSKAĆ ŚRODKI na inwestycje?

Dotacje samorządów

zapytaj w urzędzie gminy lub miasta, właściwym dla swojego miejsca zamieszkania, o możliwość otrzymania dotacji na wynisną ogrzewanie węglaowego na bardziej ekologiczne

Dotacje krajowe

program Mój Pęd oraz Czyta Powiatie umożliwiają dofinansowanie części kosztów inwestycji na ograniczenie niskiej emisji w oddanych do użycia domach jednorodzinnych, więcej informacji znajdziesz na stronie internetowej WTCŚGW we Wrocławiu

Uliga termomodernizacyjna - to możliwość odliczenia od podatku inwestycji związanych z poprawą efektywności energetycznej istniejących budynków

Ekopozyczki - pożyczki udzielane na preferencyjnych zasadach na inwestycje związane z poprawą efektywności energetycznej i oszczędzaniem OZE

Przeład te informacje swoim sąsiadom, rodzinie, znajomym - im więcej osób wyczy się w działaniu, tym lepszym powietrzem będziemy oddychać!

Opisane w ramach projektu „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej” - ulotka.

**POKONAJ SMOG
ZYSKAJ ZDROWIE
INWESTUJ W PRZYSZŁOŚĆ**

Masz znacznie większy wpływ
na jakość powietrza, niż Ci się wydaje.

Możesz zainwestować
w zdrowie i komfort życia:
działając teraz, ZYSKUJESZ.

SPRAWDŹ JAK!

Edukacja ekologiczna realizowana w ramach projektu „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej” - ulotka.

Edukacja ekologiczna realizowana w ramach projektu „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej” – plakaty.

4. „Zmiana sposobu ogrzewania w budynkach komunalnych w Świdnicy”.

To kolejny projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna działanie 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, typ projektu 3.3 e Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii. Wniosek o udzielenie dofinansowania został złożony przez Gminę Miasto Świdnica w dniu 14.08.2019 roku. Wniosek otrzymał rekomendację do dofinansowania. W związku z powyższym w dniu 06.04.2020 roku pomiędzy Gminą Miasto Świdnica, a Instytucją Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej została zawarta umowa o dofinansowanie projektu „Zmiana sposobu ogrzewania w budynkach komunalnych w Świdnicy”. Zadanie realizowane było wspólnie z Wydziałem Inwestycji Miejskich.

Projekt polegał na modernizacji systemów grzewczych, obejmującej wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła tj. pieców kaflowych i kotłów węglowych. Inwestorem była Gmina Miasto Świdnica. Wymianie podlegały źródła ciepła w budynkach komunalnych w następujących lokalizacjach:

- ul. Kraszowicka 32,34,35,
- ul. Teatralna 25,
- ul. Przechodnia 3,4,5,6,8,10.

W lokalach przy ul. Kraszowickiej 32,34,35 ze względu na brak możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej, nastąpiła wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła na nowoczesne kotły gazowe wraz z systemem zarządzania energią. Pozostałe lokale zostały podłączone do sieci ciepłowniczej. Projekt objął wymianą 10 budynków wielorodzinnych i 51 lokali, zlikwidowano 67 palenisk.

Celem realizacji projektu było zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym na terenie Miasta Świdnica oraz zwalczanie emisji kominowej poprzez redukcję emisji CO₂ oraz pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}.

W ramach projektu:

- zmodernizowano 51 lokali,
- ograniczono emisję dwutlenku węgla o 31, 37 tony równoważnika CO₂
- ograniczono emisję pyłu zawieszzonego PM₁₀ o 1,04 tony
- ograniczono emisję pyłu zawieszzonego PM_{2,5} o 0,89 tony.

Dodatkowo realizacja projektu przyczyniła się do:

- poprawy zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie niskiej emisji,
- podniosła świadomość ekologiczną mieszkańców,

- poprawiła stan środowiska naturalnego poprzez poprawę jakości powietrza,
- spełnienia określonych przez UE norm w zakresie jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez redukcję emisji CO2 i pyłów PM 10 i PM 2,5.

Koszt zadania wyniósł 2 526 233,96 zł, w tym dofinansowanie 1 326 465,76 zł.

Budynek przy ul. Teatralnej

Budynki przy ul. Przechodniej

Budynki przy ul. Kraszowickiej

5. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych i pomieszczeniach użytkowych oraz części wspólnych w budynkach wielorodzinnych przy ulicach: Jodłowa 3, Wodna 32, Wodna 34, Wodna 36 w Świdnicy”.

Zadanie realizowane w latach 2019/2020 ze środków budżetu miasta. Były to budynki wstępnie zakwalifikowane do programu KAWKA II, nie podłączone ze względu na brak środków finansowych. W wyniku realizacji zadania podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej 4 budynki tj. 10 lokali i zlikwidowano 15 palenisk. Koszt zadania: 282 823,87 zł. Zadanie realizowane było wspólnie z Wydziałem Inwestycji Miejskich.

6. „Budowa wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w lokalach mieszkalnych budynków wielorodzinnych przy ul. Teatralnej 38, ul. Waleriana Łukasińskiego 5-5A oraz placu Świętej Małgorzaty 8 w Świdnicy”.

Zadanie zrealizowane w roku 2020 ze środków budżetu miasta. Były to budynki również wstępnie zakwalifikowane do programu KAWKA II, nie podłączone ze względu na brak środków finansowych. W wyniku realizacji zadania podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej 2 budynki tj. 12 lokali i zlikwidowano 22 paleniska węglowe (Wspólnota Mieszkaniowa przy pl. Św. Małgorzaty 8 ostatecznie zrezygnowała z udziału w realizacji zadania). Koszt zadania: 350 264,00 zł. Zadanie realizowane było wspólnie z Wydziałem Inwestycji Miejskich.

7. Program „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizują program priorytetowy pn. „Czyste Powietrze”. To program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie ilości gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Na mocy § 8 ust. 1 porozumienia z dnia 7 czerwca 2018 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uznały możliwość korzystania z podmiotów trzecich w celu lepszej realizacji Programu. W związku z powyższym, w roku 2020 rozpoczęły się rozmowy pomiędzy Gminą Miasto Świdnica, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w sprawie przystąpienia przez Gminę Miasto Świdnica do Programu „Czyste Powietrze”. Porozumienie zawarto 08.02.2021 r. Ustala ono zasady promocji Programu przez Gminę Miasto Świdnica oraz zasady jego realizacji na terenie Gminy.

Do zadań Gminy należy m.in.:

- udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie,
- wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie,
- zagwarantowanie dostępności dla wnioskodawców przeszkolonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pracownika Gminy, który będzie informował o Programie i pomagał przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie,
- przekazywanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniosków o dofinansowanie, składanych przez wnioskodawców w Gminie do 5 dni roboczych od złożenia w Gminie.

Zadaniami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są:

- zapewnienie przeszkolenia pracownika Gminy oraz zapewnienie szkoleń uzupełniających w zakresie niezbędnym do realizacji zadania,
- informowanie Gminy o każdorazowej zmianie Programu oraz dokumentów z nim związanych,
- rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie i udzielanie dofinansowania Wnioskodawcom,
- wypłata środków na podstawie złożonych wniosków o płatność, zgodnie z zasadami określonymi w Programie.

Program „Czyste Powietrze” pozwala na udzielenie dofinansowania Beneficjentom, tj. osobom fizycznym będącym właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą o dochodzie rocznym nieprzekraczającym 100 000 zł na przedsięwzięcia związane z wymianą źródła ciepła oraz poprawą efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (w ramach Programu można uzyskać wsparcie finansowe na modernizację instalacji CO i CWU, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła, ocieplenie przegród budowlanych, mikroinstalację fotowoltaiczną, dokumentację projektową, audyt energetyczny i ekspertyzy). W ramach programu oprócz dotacji, można również otrzymać pożyczkę na realizację zadania. Wysokość dotacji i pożyczki uzależniona jest od kwoty miesięcznego dochodu na osobę. Dodatkowo od października br. rusza program pilotażowy, który w ramach „Czystego Powietrza” umożliwi wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej lokali mieszkalnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych (w ilości od 3 do 20 lokali mieszkalnych/budynki mieszkalny). Pilotaż będzie prowadzony przez WFOŚiGW we Wrocławiu, planowany jest na lata 2021-2024. Na terenie woj. dolnośląskiego, dotacje na ww. pilotaż przewidziano na wymianę starych kotłów i pieców na paliwo stałe na efektywne źródła ciepła. Dotacje przeznaczone mogą być również na modernizację instalacji CO i CWU, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,

ocieplenie przegród budowlanych, mikroinstalację fotowoltaiczną, dokumentację projektową, audyt energetyczny i ekspertyzy.

W związku z realizacją zadania, w pokoju nr 317 Urzędu Miejskiego w Świdnicy został otwarty punkt konsultacyjny Programu Czyste Powietrze, gdzie uzyskać można informacje o Programie i pomoc w wypełnianiu wniosków o udzielenie dofinansowania. Program cieszy się zainteresowaniem, a na dzień 28 września 2021 roku (sala USC) zaplanowane jest spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych Programem.

Punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze” w Świdnicy

W Urzędzie Miejskim w Świdnicy można uzyskać pomoc przy wypełnianiu wniosku o dofinansowanie na: wymianę starego źródła ciepła w budynku jednorodzinnym, mikroinstalację fotowoltaiczną, a także termomodernizację budynku w ramach Programu „Czyste Powietrze”

Zainteresowanych mieszkańców prosimy o wcześniejszą rejestrację telefoniczną pod numerem telefonu: 74 / 856 28 86

ŚWIDNICA
Urząd Miejski, ul. Armii Krajowej 49, 58-100 Świdnica

Plakat informujący o punkcie konsultacyjnym programu „Czyste Powietrze”

III. Zakończenie

Gmina Miasto Świdnica począwszy od roku 2013 aktywnie uczestniczy w likwidacji niskiej emisji kominowej w mieście:

- od roku 2013 do roku 2020 na likwidację kopciuchów przeznaczono kwotę 21 345 038,92 zł, w tym dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych to 12 009 465,76 zł. W wyniku zadań realizowanych przez miasto likwidacji w latach 2013 - 2020 uległo 1 904 wysokoemisyjnych źródeł ciepła,
- koszt zadań zrealizowanych/zakończonych w roku 2020 wyniósł natomiast 3 321 171,83 zł przy dofinansowaniu ze źródeł zewnętrznych w kwocie 1 326 465,76 zł. W roku 2020 likwidacji uległo 201 palenisk.

W wyniku zadań realizowanych przez miasto w latach 2013 – 2020, osiągnięto efekt ekologiczny w postaci ograniczenia emisji pyłów zawieszonych PM10 oraz PM 2,5 i dwutlenku węgla CO2 do atmosfery w wysokości:

- PM 10 – ponad 10,68 Mg/rok,
- PM 2,5 – ponad 10,04 Mg/rok,
- CO2 – ponad 50,15 Mg/rok.

W roku 2020 efekt ekologiczny wyniósł:

- PM 10 – ponad 1,45 Mg/rok,
- PM 2,5 – ponad 1,27 Mg/rok,
- CO2 – ponad 32,15 Mg/rok.

Zatem w wyniku podjętych działań przez Miasto w latach 2013- 2020, ograniczono emisję pyłów zawieszonych o ponad 10,68 tony w przypadku PM 10, ponad 10,04 tony w przypadku PM 10 oraz zredukowano emisję CO2 do atmosfery o ponad 50,15 ton równoważnika CO2 rocznie.

Jak wskazano we wstępie do tego opracowania, budżet Unii Europejskiej na lata 2021-2027 będzie skierowany na poprawę stanu jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. W związku z tym w najbliższych latach Gmina Miasto Świdnica z pewnością będzie aplikowała o środki przeznaczone na ten cel, dostępne w ramach ogłaszanych konkursów. Nadal udzielane będą dotacje celowe z budżetu miasta na zmianę systemu ogrzewania. Dodatkowo na rok 2023 przewidywane jest zakończenie projektu „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”, którego realizacja również przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji nie tylko na terenie Świdnicy, ale i na obszarze innych Gmin w Aglomeracji Wałbrzyskiej. Każde ze zrealizowanych już zadań, jak i każde z planowanych do wykonania ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczonego w wyniku występowania niskiej emisji powietrza na zdrowie mieszkańców Świdnicy.